

Oppimisen tukena

Kirjaston ja koulun yhteistyösuunnitelma

2025-2026

Alavuden kaupunki

ALAVUDEN KAUPUNGINKIRJASTO

Sisällys

1. KIRJASTO OPPIMISEN TUKENA	2
Toimipisteet	2
Kirjastoauton aikataulu	3
Kirjasto verkossa	4
Omatoimipalvelu	4
2. LUKUTAITOYHTEISTYÖ.....	5
Säännöllisyys	5
Päiväkoti- ja esikouluryhmät.....	5
Alakoululaiset.....	6
Yläkoululaiset	6
Lukemista edistävät tapahtumat	7
3. LUKULIEKKI-DIPLOMI.....	8
Esiopetuksen ja alakoulujen lukudiplomit	8
Yläkoulujen lukudiplomit	8
Lukemistosarjat ja kirjapaketit.....	9
4. YHTEYSTIEDOT	10
Kirjastovierailun varaaminen	10

1. KIRJASTO OPPIMISEN TUKENA

Oppimisen tukena -yhteistyösuunnitelma (vanhalta nimeltään Kirjasto tutuksi) koskee Alavuden kaupungin kirjastopalveluita ja perusopetusta. Yhteistyösopimuksen ovat allekirjoittaneet opetuspäällikkö Riitta Soukkala ja kirjastonjohtaja Ulla Raineranta.

Koulua ja kirjastoa yhdistää pyrkimys edistää lasten ja nuorten lukutaitoa ja hyvinvointia. Yhdessä voimme tarjota jokaiselle koululaiselle tilaisuuden päästä käymään kirjastossa, saada oma kirjastokortti ja oppia käyttämään kirjaston palveluja koulunkäynnin ja elinikäisen oppimisen tukena. Lukutaitoyhteistyöstä voi versota koululaisen innostus lukuharrastuksen aloittamiseen.

Yhteistyösuunnitelmaa toteutetaan sen mukaan, miten kirjastojen ja koulujen resurssit riittävät. Tavoitteena on vakiinnuttaa osa yhteistyöstä vuosittain toistuvaksi. Suunnitelmaa päivitetään vuosittain. Tätä työtä koordinoi kirjasto.

Kirjaston osalta esikouluryhmien ja 1.-2. luokkien kouluyhteistyöstä vastaa kirjastovirkailija Helka Visavalta ja 3.-9. luokkien kouluyhteistyöstä vastaa kirjastovirkailija Anita Luhtasaari.

Toimipisteet

Alavuden kirjastopalvelut jakaantuvat kolmeen toimipisteeseen: Alavuden pääkirjastoon, Töysän lähikirjastoon ja kirjastoautoon. Alavuden kirjastot ovat osa Eepos-kirjastokimppaa.

Kirjasto on avoin kaikille. Tilojen, kokoelman ja laitteiden käyttö sekä henkilökunnan ohjaus ja neuvonta ovat maksuttomia. Lainaamiseen ja joidenkin palvelujen käyttämiseen asiakas tarvitsee kirjastokortin ja tunnusluvun. Tunnuslukua voi pyytää kirjaston asiakaspalvelusta. Kirjaston tarkemmat käyttösäännöt ovat luettavissa osoitteessa:

<https://eepos.finna.fi/themes/custom/files/kayttosaannot.pdf>

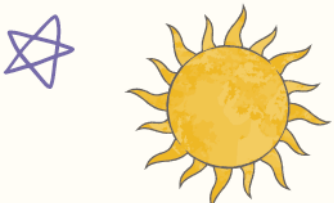
Kirjastoauton aikataulu

Alavuden kirjastoauto KirjaVia mahdollistaa lukuharrastuksen lapsille ja ylläpitää kirjastojen ja koulujen välistä yhteistyötä vierailemalla joka viikko kaikilla Alavuden alakouluilla (poikkeuksena koulujen loma-ajat). Kirjastoautossa voi lainata, palauttaa, uusia ja varata lainoja. Kuvassa kirjastoauton aikataulut 15.9.2025 alkaen.

MAANANTAI

Aseman koulu	8.30–9.15
Kirkkomännikön koulu	9.25–10.20
Päiväkoti Pikku-Trimmi	10.35–11.05
Kekkula	12.15–12.35
Tervanalle	12.40–13.05
Päiväkoti Länsituuli	13.25–13.45

TIISTAI

Sääskiniemen koulu	8.30–9.10
Länsipuolen koulu	9.30–10.10
Sulkavan koulu	10.30–11.10
Tenavatalo	12.20–12.50
Aseman ryhmis	13.00–13.30
Veturiville	13.35–14.05

KESKIVIikko

Tuurin koulu	10.00–10.55
Iivarin koulu	11.00–11.40

alavus.kirjasto@alavus.fi
p. 0400 178 259

Kirjasto verkossa

Kirjastoissa on maksuton verkkoyhteys ja asiakaskäyttöön tarkoitettuja tietokoneita. Asiakas voi tarkastella ja tehdä hakuja kirjaston aineistotietokantaan verkkokirjaston kautta kirjaston hakukoneilla tai omalla laitteella. Verkkokirjasto on käytettävissä osoitteessa www.eeposkirjastot.fi

Omatoimipalvelu

Alavuden ja Töysän kirjastoissa on palveluajan lisäksi mahdollisuus omatoimiseen asiointiin. Omatoimipalvelun käyttö edellyttää käyttöoikeussopimuksen allekirjoittamista palveluaikana. Sopimuksen teon aikana kirjastotyöntekijä opastaa palvelun käyttöönotossa.

Myös esimerkiksi päiväkotiryhmä voi saada omatoimikirjaston käyttöoikeuden, jolloin ryhmän ohjaaja allekirjoittaa käyttöoikeussopimuksen ja on vastuussa ryhmästään kirjastossa vierailun aikana. Ryhmien omatoimiaikana tapahtuvat vierailut on sovittava etukäteen kirjaston kanssa.

2. LUKUTAITOYHTEISTYÖ

Säännöllisyys

Tavoitteena on vakiinnuttaa osa yhteistyöstä vuosittain toistuvaksi: koulun ja kirjaston yhteisessä kokouksessa todettiin, että alakoululaisista erityisesti 2. luokat ja yläkoululaisista erityisesti 7. luokat hyötyisivät vuosittaisista kirjastokäynneistä eniten.

Vierailu voi olla kirjastotyöntekijän ohjaama. Ohjatussa kirjastovierailussa otetaan huomioon opettajan toiveet ja se voi pitää sisällään esimerkiksi kirjavinkkausta ja/tai kirjastonkäytön opetusta. Vinkkauksessa kirjastotyöntekijä esittelee kirjoja kertoen hieman juonesta ja hahmoista. Kirjan esittely lopetetaan tarkoituksella jännittävään kohtaan, jotta kuulijat innostuisivat lukemaan kirjan itse.

Kirjastonkäytön opetuksessa tutustutaan kirjaston palveluihin ja käyttösääntöihin. Kirjastotyöntekijä opastaa verkkokirjastoon kohdistuvassa tiedonhaussa.

Kerro yhteistyötoiveestasi kirjastoon hyvissä ajoin, viimeistään kahta viikkoa aiemmin. Jos toiveenasi on kirjavinkkaus, kannattaa toive esittää jo 1-2 kuukautta aiemmin, jotta kirjastotyöntekijä ehtii valmistautua vinkkaukseen.

Ryhmä voi tulla myös lainaustunnille eli itsenäisesti tutustumaan kirjaston kokoelmaan. Lainautunnilla kirjaston henkilökunta on käytettävissä normaalin asiakaspalvelun puitteissa. Kaikista ryhmäkäynneistä tulee sopia kirjaston kanssa etukäteen, jotta vältettäisiin mahdolliset päällekkäisyydet muiden ryhmien kanssa.

Päiväkotij- ja esikouluryhmät

Kirjastotyöntekijän ohjaamia kirjastokäyntejä järjestetään päiväkotij- ja esikouluryhmille mahdollisuuksien mukaan. Ohjatulla vierailulla ryhmä tutustuu lastenosastoon ja sen kokoelmaan, sekä opettelee kirjastonkäytön alkeet.

Vierailu voi pitää sisällään satutunnin tai toiminnallisen tarinatuokion. Kirjastotyöntekijä voi myös vierailla ryhmän luona. Ryhmä voi tulla myös lainaustunnille eli itsenäisesti tutustumaan kirjastoon. Kaikista ryhmäkäynneistä tulee sopia kirjaston kanssa etukäteen, jotta vältettäisiin mahdolliset päällekkäisyydet muiden ryhmien kanssa.

Alakoululaiset

Kirjasto tarjoaa mahdollisuuden tulla ryhmän kanssa ohjatulle tutustumiskäynnille. Alakoululuokista erityisesti 2. luokat hyötyvät kirjastotyöntekijän ohjaamista käynneistä. Myös muita alakouluryhmiä otetaan ohjatuille käynneille mahdollisuuksien mukaan.

Ohjatun vierailun aikana kerrataan kirjaston käytösäännöt ja miten aineistoa käsitellään. Vierailuun sisältyy kirjavinkkaus tai tarinatuokio. Lapset pääsevät tutustumaan kirjastoon tai kirjastoautoon ja saavat oman kirjastokortin, jos sitä ei vielä ole. Vierailun tavoitteena on herättää mielenkiinto kirjoihin ja lukemiseen.

Ryhmä voi tulla myös lainaustunnille eli itsenäisesti tutustumaan kirjaston kokoelmaan. Lainautunnilla kirjaston henkilökunta on käytettävissä normaalin asiakaspalvelun puitteissa. Kaikista ryhmäkäynneistä tulee sopia kirjaston kanssa etukäteen, jotta vältettäisiin mahdolliset päällekkäisyydet muiden ryhmien kanssa.

Yläkoululaiset

Kirjasto tarjoaa mahdollisuuden tulla ryhmän kanssa ohjatulle tutustumiskäynnille. Yläkoululaisista erityisesti 7. luokat hyötyvät kirjastotyöntekijän ohjaamista käynneistä. Myös muita yläkouluryhmiä otetaan ohjatuille käynneille mahdollisuuksien mukaan.

Kirjastotyöntekijän ohjaamaan vierailuun voi sisältyä kirjastonkäytön opetusta, jolloin ryhmän kanssa käydään läpi kirjaston palveluita, käytösääntöjä, toimintatapoja, tutustutaan tiloihin ja kokoelmaan sekä verkkokirjaston käyttöön. Kirjavinkkauksessa oppilaille esitellään sopivia nuortenkirjoja. Lukemista voi lainata vierailun yhteydessä tai erillisellä lainaustunnilla.

Ohjatun vierailun aikana oppilaalle tarjotaan mahdollisuus hankkia oma kirjastokortti maksutta, päivitetään asiakastiedot sekä luodaan oppilaalle oma tunnusnumero verkkopalveluiden käyttöä varten.

Ryhmä voi tulla myös lainaustunnille eli itsenäisesti tutustumaan kirjaston kokoelmaan. Lainautunnilla kirjaston henkilökunta on käytettävissä normaalin asiakaspalvelun puitteissa. Kaikista ryhmäkäynneistä tulee sopia kirjaston kanssa etukäteen, jotta vältettäisiin mahdolliset päällekkäisyydet muiden ryhmien kanssa.

Lukemista edistävät tapahtumat

Jokaisen kuukauden ensimmäisenä torstaina klo 9:30–10:00 järjestetään kaikille avoimia satutunteja niin Alavuden kuin Töysänkin kirjastoissa.

Lukukoira vierailee Alavuden kirjastolla parittomien viikkojen torstaisin. Kysy vapaita aikoja kirjastosta.

Satutunnit ja lukukoiratoiminta ovat tauolla kesäisin 1.6.–31.8.

Kirjasto järjestää myös muita lukemista edistäviä tapahtumia, kuten satusuunnistusta, nukketheaterinäytöksiä ja kirjanäyttelyitä sekä ottaa osaa erilaisiin harrastemessutapahtumiin. Seuraa kirjaston tiedotusta Facebookista @alavudenkirjasto tai Instagramista @alavudenkirjasto ja @toysankirjasto sekä kirjaston verkkosivuilta <https://www.alavus.fi/fi/vapaa-aika/kirjasto.html> .

3. LUKULIEKKI-DIPLOMI

Lukul liekki on Eepos-kirjastojen yhteinen lukudiplomi. Lukudiplomia voi tehdä esikoulusta peruskoulun 9. luokkaan saakka. Lukudiplomin tavoitteena on kannustaa lapsia ja nuoria kirjallisuuden pariin, ylläpitää lukuintoa sekä saada lapset ja nuoret nauttimaan hyvistä kirjoista ja tarinoista.

Esiopetuksen ja alakoulujen lukudiplomit

Esikoululaisten lukudiplomi suoritetaan yhdessä esiopetuksen henkilökunnan kanssa. Esikoululaisen ei tarvitse osata lukea suorittaakseen lukudiplomin! Lapset tutustuvat tarinoiden maailmaan kuuntelemalla, kun aikuiset lukevat sekä katselemalla kuvia.

Jokaisen kirjan lukemisen ja tehtävän teon jälkeen lapsi saa merkinnän omaan suorituspassiin. Lopuksi jokainen esiopetusryhmän lapsi saa oman kunniakirjan lukudiplomin suorittamisesta.

Alakoululaisten lukudiplomissa on otettu huomioon eritasoiset lukijat. Jokaiselle luokka-asteelle on oma diplomin ja jokaisen diplomin voi tehdä lukijalle sopivalla tasolla. Esiopetuksen ja alakouludiplomin tarkemmat ohjeet ja aineisto saatavana: https://eepos.finna.fi/Content/lukudiplomi_alaluokat.

Yläkoulujen lukudiplomit

Yläkoulun jokaisella luokka-asteella luetaan kuusi kirjaa eri genreistä. Oppilas saa vapaasti valita mistä genreistä kirjoja lukee. Oppilas voi myös lukea johonkin ryhmään sopivat vapaavalintaisen kirjan, mikäli opettaja sen hyväksyy. Tarkemmat ohjeet ja aineisto saatavana: https://eepos.finna.fi/Content/lukudiplomi_ylaluokat.

Lukemistosarjat ja kirjapaketit

Alavuden ja Töysän kirjastoissa on kouluille lukemistosarjoja. Lukemistosarjassa kirjoja on useita kappaleita, jolloin koko luokka voi lukea samaa kirjaa yhtä aikaa. Useimpia kirjoja on sarjassa 25 kpl, mutta tarvittaessa sarjaa voidaan täydentää peruskokoelman niteillä.

Lukemistosarjoja ei voi varata verkkokirjastosta. Ota yhteyttä kirjastoon, kun haluat varata lukemistosarjan luokallesi. Listauksen lukemistosarjoista näet täältä:

<https://www.alavus.fi/media/palvelut/kirjasto/lukemistot..pdf>

Peruskokoelman lisäksi käytettävissä on Eepos-kirjastojen mittava kokoelma. Kirjaston kautta voit tilata lisäkirjoja myös muualta Eepoksesta.

Kirjastosta tai kirjastoautosta voit tilata kirjapaketteja, joihin kerätään valmiiksi kattava valikoima luokalle sopivia kirjoja. Paketti voi myös sisältää vain tiettyä sisältöä, esimerkiksi runoja, sarjakuvia tai tietokirjoja. Kerro toiveista pakettia tilatessasi.

4. YHTEYSTIEDOT

Alavuden pääkirjasto, Järviluomantie 3, 63300 Alavus,
p. 06 2525 1594, alavus.kirjasto@alavus.fi

Töysän kirjasto, Rantatie 2, 63600 Töysä,
p. 06 2525 5590 tai 044 5501 141, toysa.kirjasto@alavus.fi

Kirjastoauto, p. 0400 178 259, KirjaVia@alavus.fi

Kirjastovierailun varaaminen

Päiväkotij- ja esikouluryhmien sekä 1.-2. luokkien lukutaitoyhteistyöstä vastaa kirjastovirkailija Helka Visavalta. Yhteydenotot sähköpostilla helka.visavalta@alavus.fi

3.-9. luokkien lukutaitoyhteistyöstä vastaa kirjastovirkailija Anita Luhtasaari. Yhteydenotot sähköpostilla anita.luhtasaari@alavus.fi